

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
НОГООН ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

Цэвэр Хөгжлийн Механизм

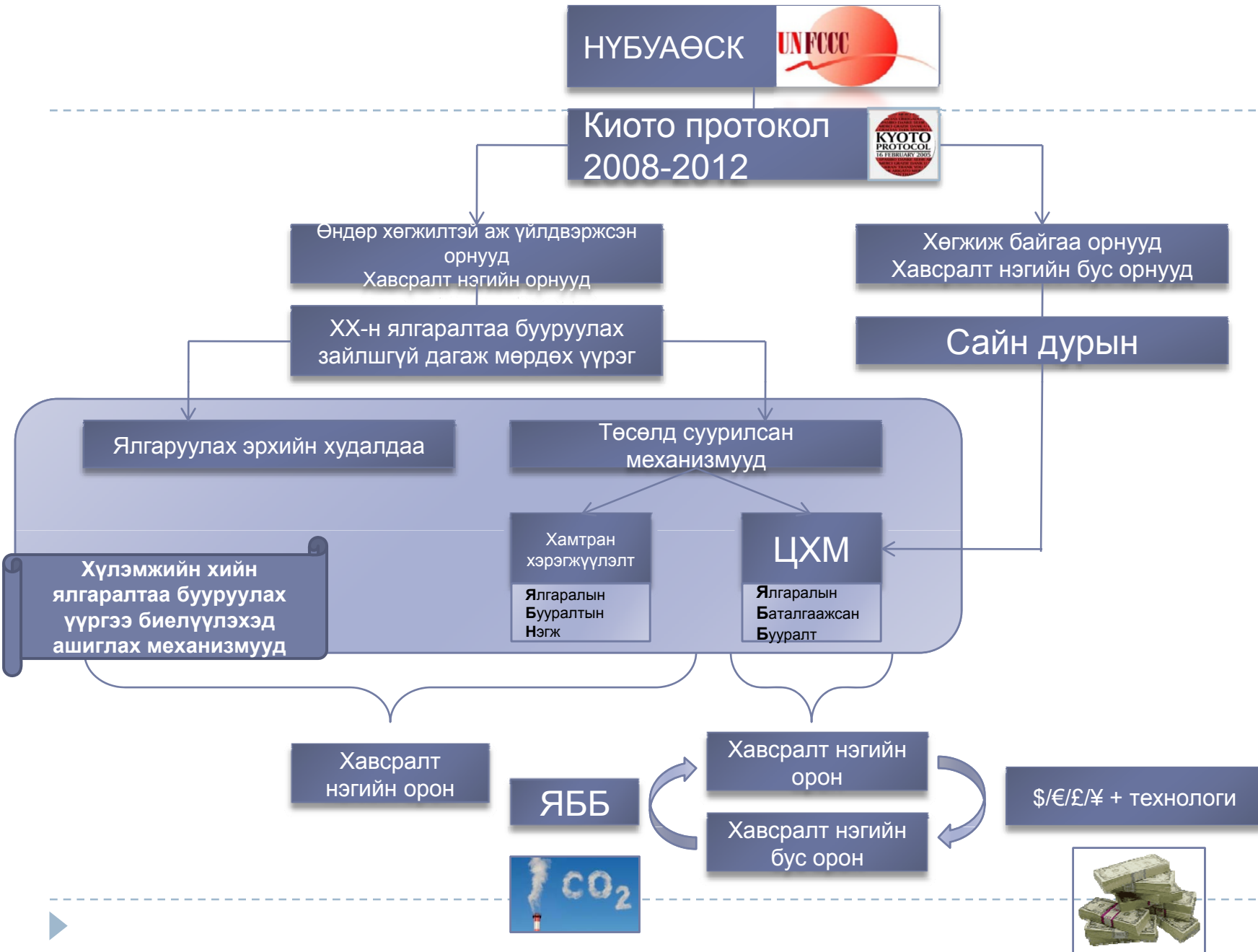
(Танилцуулга, Монголд хийгдэж буй ажлууд)
2013 оны 10 дугаар сарын 29

Х.Ундармаа /БОНХЯ-ны УАӨА-ны ЦХМҮТ-ны ажилтан/

Уур амьсгалын өөрчлөлтийн тухай НҮБ-ын суурь конвенцид нэгдэж орсон байдал

	Уур амьсгалын өөрчлөлтийн тухай НҮБ-ын Суурь Конвенци	Киотогийн Протокол
Байгуулагдсан	1992/05/09	1997/12/11
Хүчин төгөлдөр болсон	1994/03/21	2005/02/16
Гишүүнчлэл	193 улс	184 улс
Монгол улс нэгдсэн он	1993/09/30	1999/12/15
Статус	Сайн дурын үүрэг Зөвлөмж уриалга	Зайлшгүй биелэгдэх
Зарчим	• Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах • Нийтлэг боловч харилцан адилгүй ялгавартай үүрэг хүлээх	Аж үйлдвэржсэн өндөр хөгжилтэй 37 орнууд 2008-2012 онуудад хүлэмжийн хийн (ХХ) ялгаруулалтаа 1990 оны түвшинээс дунджаар 5%-иар бууруулах

КИОТО ПРОТОКОЛИЙН МЕХАНИЗМУУД

Цэвэр хөгжлийн механизм гэж юу вэ?

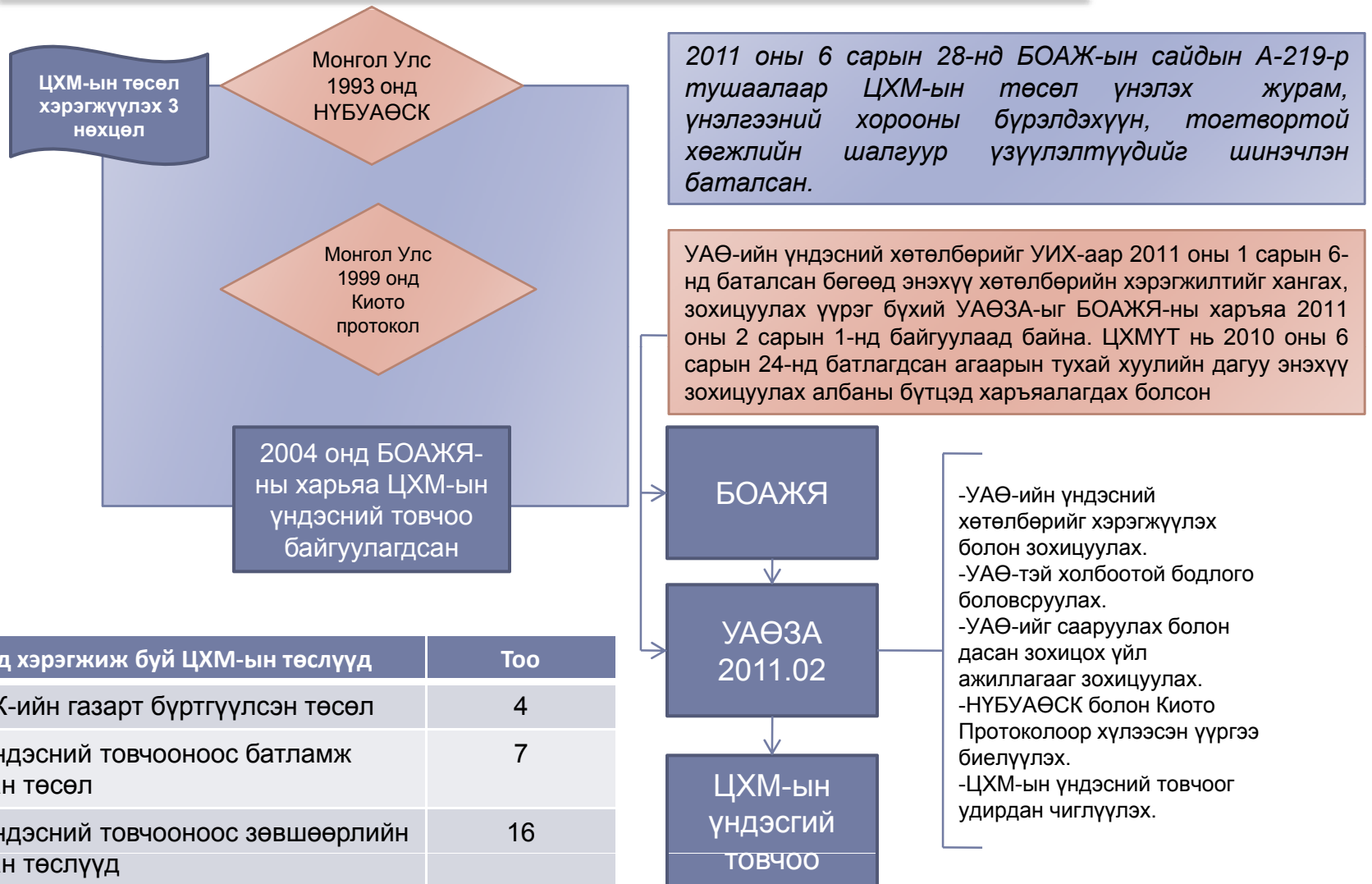
Гол зорилтууд:

1. Хавсралт нэгд орсон өндөр хөгжилтэй орнуудад Киотогийн протоколоор хүлээсэн тоон үүргээ биелүүлэхэд нь туслах
2. Протоколд нэгдэн орсон хөгжиж буй орнуудад тогтвортой хөгжилд хүрэхэд нь туслах мөн тэдэнд хүлэмжийн хийг бууруулахад хувь нэмэр оруулах боломж олгох

Дүрэм:

- ▶ Зөвхөн 2000 оноос хойш хэрэгжиж эхэлсэн төслүүд л хамрагдах боломжтой
- ▶ Бодит, хэмжигдэхүйц нэмэгдэл чанартай байж удаан хугацаанд хүлэмжийн хийг бууруулж байх. MRV зарчмыг баримталж байх.

Ерөнхий мэдээлэл

ЦХМ-ын төсөл үнэлэх бүтэц зохион байгуулалт

ЦХМ-ын Үндэсний товчоо (ЦХМ ҮТ)

Орон тооны
бус
шинжээчдийн
баг

ЦХМ-ын төсөл үнэлэх ҮХ

Дарга: БОАЖЯ

Нарийн бичиг: ЦХМ-ын үндэсний товчоо

Гишүүд:

Эрдэс баялаг, эрчим хүчний яам

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам

Нийгмийн хамгаалал хөдөлмөрийн яам

Сангийн яам

Зам, тээвэр, барилга хот байгуулалтын яам

Сэргээгдэх эрчим хүчний үндэсний төв

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газар

Үндэсний хөгжил, шинэтгэлийн хороо

Нийслэлийн засаг даргын тамгын газар

Монголын худалдаа аж үйлдвэрийн танхим

Эрчим, хүчний ассоциаци

Монгол улсын их сургууль

Шинжлэх ухаан технологийн их сургууль

ЦХМ-ын үндэсний товчооны үүрэг

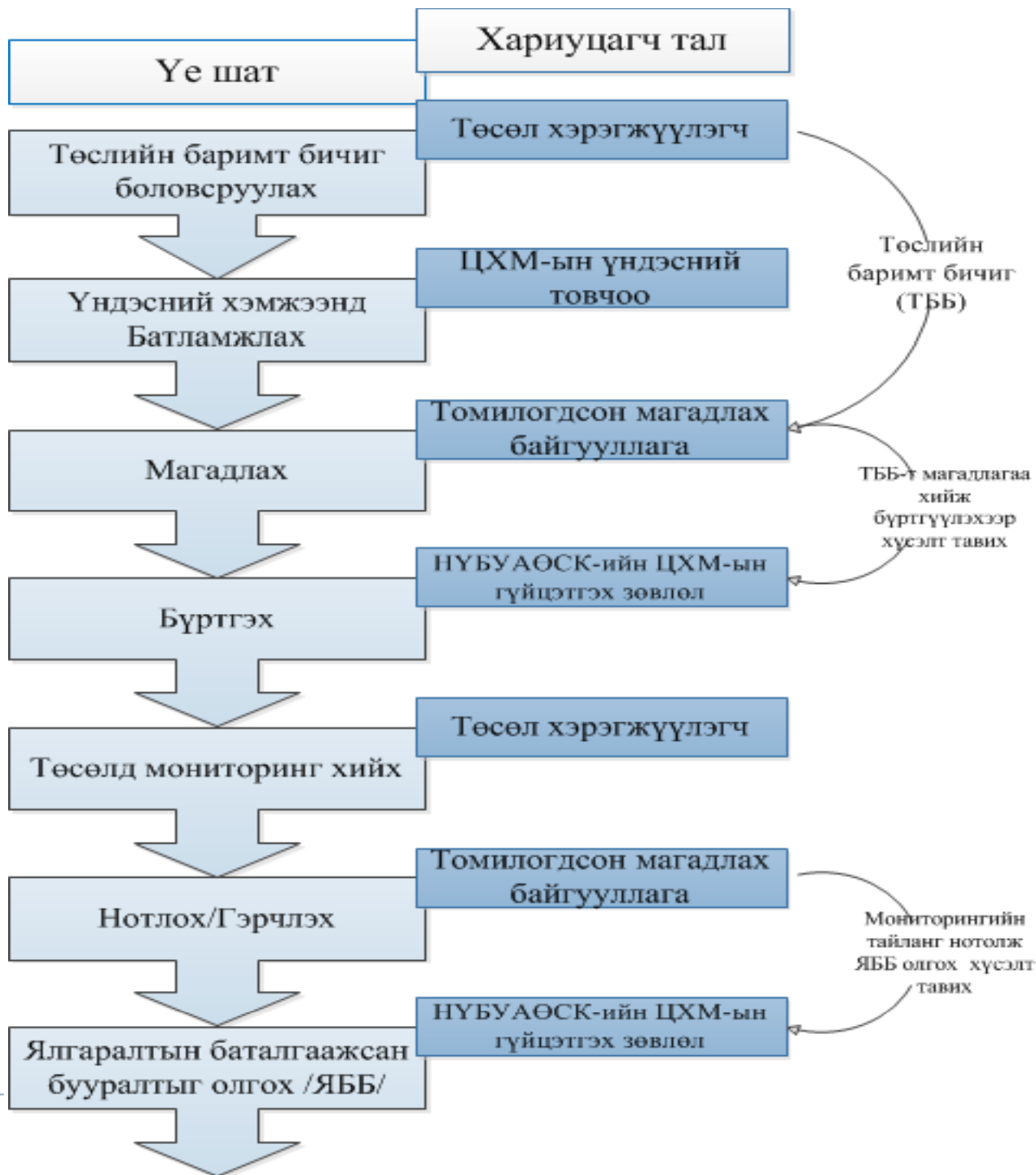
- I. ҮХ-ны хурал зохион байгуулах
- II. Шинжээчдийн багийг томилох
- III. ЦХМ-ын төсөл боловсруулагчдад батламж болон зөвшөөрлийн бичиг олгох
- IV. Батламж бичиг олгогдсон төслүүдийн үйл явцыг хянах;
- V. Монголд хэрэгжиж буй ЦХМ-ын төслүүдийн бүртгэх;
- VI. Техникийн багт болон төсөл боловсруулагчид, олон нийтэд зөвлөгөө өгч, мэдээлэл түгээх;
- VII. ЦХМ-тай холбоотой үндэсний бодлого, дүрэм, журмыг боловсруулах;

ЦХМ-ын төсөл үнэлэх ҮХ-ны үүрэг

- I. ЦХМ-ын төслүүдийг тогтвортой хөгжлийн шалгуур үзүүлэлтүүдээр үнэлэн үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөгөөнд хэр нийцэж байгаа зэрэгт үндэслэн батламж болон зөвшөөрлийн бичиг олгох эсэхийг шийдвэрлэх

Орон тооны шинжээчдийн багийн үүрэг

- I. Аливаа төсөл нь ЦХМ-ын төслүүдэд тавигддаг тодорхой байгаль орчны болон техникийн шаардлагыг хангасан эсэхийг шинжилж нягтлах

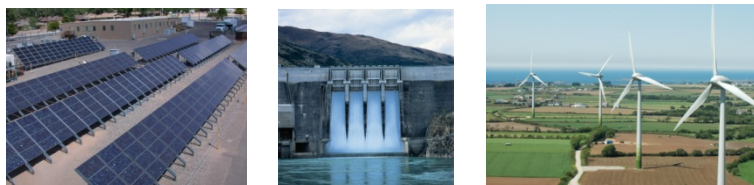
Олон улсын хэмжээнд хэрэгжиж буй Цэвэр хөгжлийн механизмын төслүүд

Кредит олгогдсон ЦХМ-ын төслүүдийн тоо	2220
Олгогдсон кредитийн хэмжээ	1,270,620,576
Цэвэр хөгжлийн механизмын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй төслүүд	7548
ЦХМ-д бүртгэгдсэн төслүүд	6663
Бүртгүүлэхээр мэдүүлсэн төслүүд	95
Олон нийтэд танилцуулахаар зэхэж буй	728
Магадлагаа хийлгэхээр мэдүүлсэн	60
Тодруулга хийх шаардлагатай	2

Монгол дахь цэвэр хөгжлийн механизмын төслийн боломж

▶ Бүх төрлийн сэргээгдэх эрчим хүч

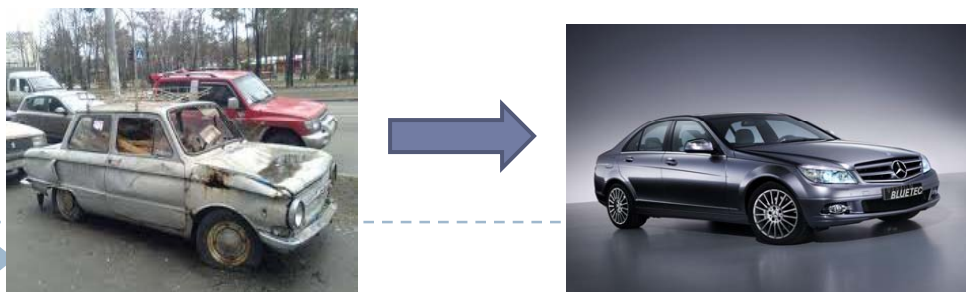
▶ Уурын зуух, нам даралтын зуух зэрэг халаалтын зуухны үр ашгийг сайжруулах:

▪ Гэр байшин дулаалах замаар дулааны алдагдлыг бууруулах боломж

• Тээвэр: Хийн түлшинд шилжүүлэх

Коксжсон нүүрс
үйлдвэрлэх явцад
алдагдах хаягдал
хийг ашиглан
цахилгаан
үйлдвэрлэх

*Түүхий нүүрсний хэрэглээнээс
биотүлш, хийн түлшинд
шилжих*

Батламж бичиг авсан төслүүд /2013.04 сарын байдлаар/

ЦХМ-ын төслийн нэр	Төслийн төрөл	Нэмэлт мэдээлэл	Батламж бичиг авсан (он.сар.өдөр)	Жилд бууруулах хэмжээ (tCO ₂ /жил)	Төсөлд оролцогч (Төсөл хэрэгжиж буй орны)	Төсөлд оролцогч (Бусад)	Одоогийн байдал
Дөргөний усан цахилгаан станц	Усан цахилгаан станц	Шинэ далан	2006/10/2	30,400	Эрчим хүчний газар,	Mitsubishi UFJ Securities Co., Ltd.	Гурван удаагийн олголтоор 57768 tCO ₂ -той тэнцүү хэмжээний ЯББ олгогдсон
Тайширийн усан цахилгаан станц	Усан цахилгаан станц	Шинэ далан	2006/10/02	29,600	Эрчим хүчний газар,	Mitsubishi UFJ Securities Co., Ltd.	Дөрвөн удаагийн олголтоор 19182 tCO ₂ тэнцүү хэмжээний ЯББ олгогдсон
Төвлөрсөн бус уурын зуухнуудын техник, технологийг сайжруулах	Эрчим хүчний үр ашиг	Нийлүүлэлт талын	2006/04/27	11,904	Prokon Nord Energiesysteme GmbH Mongol Zuukh XXI Ltd.		Бүртгэгдсэн
Салхитын салхин парк	Салхин эрчим хүч	Нийт 49.6MW	2011/11/11 (reissuance)	178,778	Clean Energy ХХК		Бүртгэгдсэн
Майханы усан цахилгаан станц	Усан цахилгаан станц	Урсацаар	2010/12/09	36,377	Usny Erchim Co.,Ltd.		Магадлагааны өмнөх үе шатан дээр байгаа
Монгол дахь Пеллет ба Брикетийн үйлдвэр	Биомасс	Бусад	2011/03/21	19,436	NTIC ХХК	EnBW Trading GmbH	Магадлагаа хийлгэж байгаа
MicroEnergy Credits-Microfinance for Clean Energy Product Lines-Mongolia	Эрчим хүчний үр ашиг	Хөтөлбөрт үйл ажиллагаа	2012/04/30	61,656	Хасбанк ХХК	MicroEnergy Credits (CME)	Магадлагаа хийлгэж байгаа

Цэвэр хөгжлийн механизмд бүртгэлтэй төслийн санал бичиг

№	Төслийн нэр	Жилд бууруулах CO ₂	Нийт хөрөнгө оруулалт	Хэрэгжилтийн явц
1	Ядуу өрхүүдийн түлшний ялгаралтын бууралт ба эрчим хүчний хэмнэлт	75.0 – 90.0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	10.3 сая US\$	Төслийн баримт бичгийн эхний хувилбар боловсруулсан.
2	Монгол орны хот суурин газрын халаалтын системийг сайжруулах	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	47.7 сая US\$	Төслийн санаа
3	Улаанбаатар хотын угсармал хавтан барилгуудыг сэргээн засварлаж эрчим хүчийг хэмнэх	100.0 – 110.0 мян тн CO ₂ дүйцүүлэн	80.0 сая US\$	Төслийн баримт бичиг боловсруулагдаж байгаа.
4	Дархан, Эрдэнэт хотуудын цахилгаан станцуудын уурын зуухыг шинэчлэх	32,0 – 33,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	15.0 сая US\$	Төслийн санаа
5	Нүүрс, модоор халаадаг системийг сэргээгдэх эрчим хүчний халаалтын системээр солих	15.445 тн CO ₂ - дүйцүүлэн		Төслийн санаа
6	Монгол орны алслагдсан газар нутгийг ард иргэдийн оролцоотойгоор халаалтаар хангах	17,0-23,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	2,0 сая US\$	Төслийн баримт бичгийг АХБ-ны шугамаар хийж байна.
7	Дархан хотын цахилгаан станцын үр ашигтай эрчим хүчний хөтөлбөр	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	9.0 сая US\$	Төслийн санаа
8	Цемент үйлдвэрлэлд идэвхтэй ашигт малтмалыг /позолан/ ашиглаж эрчим хүч хэмнэх	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	0.6 - 0.8 сая US\$	Төслийн санаа
9	Улаанбаатар хотын дулаан түгээлтийн насосыг хурдыг тохируулгатай болгож эрчим хүч хэмнэх	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	6.5 сая US\$	Төслийн санаа
10	Хаягдал хийг ногоон эрчим хүч болгох	28,5 тн CO ₂	5,43 сая US\$	Төслийн баримт бичиг боловсруулах санхүүгийн туслалцаа хайж байгаа.

Цэвэр хөгжлийн механизмд бүртгэлтэй төслийн санал бичиг (үргэлжлэл)

11	Гэрийг газрын гүний дулаанаар сэргээгдэх эрчим хүчээр хангах	3 жил= 99,6 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	175,0 сая US\$	Төслийн санаа
12	Монгол орны Хангайн бүсэд газрын дулааныг ашиглах төсөл	50.0 мян тн CO ₂	14.0 сая US\$	Төслийн санаа
13	Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэрт халбагат дамжуулалтын зуухыг нэвтрүүлж нүүрсхүчлийн хийг багасгах	30,0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	3.2 - 3.5 сая US\$	Төслийн санаа
14	Ханбогдын их чадлын 250 мб-ын салхин парк	1.412 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	438 сая US\$	Төслийн баримт бичгээ боловсруулж байгаа. Японы Mitsubishi компанитай хамтран ажиллаж байгаа.
15	Монголын биогазын үйлдвэр	2.312 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	980.0 мян US\$	Төслийн санаа
16	Сайншандын салхин парк	174.0 мян тн CO ₂ - дүйцүүлэн	75.0 сая US\$	Төслийн баримт бичиг боловсруулах санхүүгийн туслалцаа хайж байгаа.

ЦХМ-ын төслүүдийг Монголд хэрэгжүүлэхэд тулгардаг бэрхшээлүүд

Хэмжээ – төсөл боловсруулалтын зардлын саад бэрхшээл: Энэ саад бэрхшээл нь харьцангуй жижиг төслүүдийн хувьд төслийг ЦХМ-д хамруулах өртөг өндөртэй байх өөрөөр хэлбэл тухайн төслийг ЦХМ-д хамруулах зардал нь ЦХМ-ын шугамаар олгогдох кредит буюу ЯББ-ыг худалдан олох орлогоос давах магадлалтай байх ингэснээр ЦХМ-ын төсөл болгон боловсруулах хөрөнгө оруулалтыг татахгүй байх асуудлаас үүднэ.

Төрөл – ашиглахад нарийн түвэгтэй аргачлалаас улбаатай саад бэрхшээл

Монгол дахь хүлэмжийн хийн ялгаралтыг бууруулах боломжуудын ихэнх нь дулааны эрчим хүчтэй холбоотой байдаг бөгөөд энэ нь дэлхий нийтэд түгээмэл хүлэмжийн хийн ялгаралтыг бууруулах үйл ажиллагаа биш учраас энэ төрлийн асуудлууд үүсдэг.

Баримтжуулах саад бэрхшээл

Төслийг бүртгүүлэх баримт бичгийг боловсруулахад ашиглах бололцоотой бие даасан гуравдагч эх үүсвэрийн тоо баримтыг олоход хүндрэлтэй байхаас үүдэлтэй саад бэрхшээл.

Санхүүжилтийн саад бэрхшээл

Тухайн төсөл ЦХМ-ын шугамаар эсвэл өөр адил төстэй механизмын хүрээнд бүртгүүлж чадсан эсэхээс үл хамаарч төслийн санхүүжилт буюу хөрөнгө оруулалтыг шийдвэрлэж чадахгүй байхаас үүдэлтэй саад бэрхшээл.

Эрэлтийн саад бэрхшээл

Одоогийн олон улсын дүрэм, журам, гэрээ хэлцэл тодорхойгүйгийн улмаас зах зээл дээрх эрэлт хангалттай бус байгаагаас үүдэлтэй саад бэрхшээл.

Сургалтын материал

- » 2010 оны 1 дүгээр сарын 22-ны өдөр Дархан
- » 2010 оны 3 дугаар сарын 19-ны өдөр Эрдэнэт
- » 2010 оны 4 дүгээр сарын 02-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 4 дүгээр сарын 16,17-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 5 дугаар сарын 07-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 5 дугаар сарын 10-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 5 дугаар сарын 20, 21-ний өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 6 дугаар сарын 17,18-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 7 дугаар сарын 19-23-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 8 дугаар сарын 26,27,28-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 9 дүгээр сарын 15,16-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2010 оны 11 дүгээр сарын 29-ны өдөр Улаанбаатар, (Банкуудад)
- » 2010 оны 12 дугаар сарын 2-6-ны өдөр Дархан, Эрдэнэт, Сэлэнгэ
- » 2011 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 7 дугаар сарын 4-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 8 дугаар сарын 26-ны өдөр Дархан
- » 2011 оны 11 дүгээр сарын 2-ны өдөр Улаанбаатар
- » 2011 оны 11 дүгээр сарын 3-ны өдөр Улаанбаатар

Сургалтын материал

- » Сургалтын материал
- » ЦХМ-ын гарын авлага
- » Бусад материалууд

ЦХМ-ын үндэсний товчоо нь 2009-2012 оны хооронд нийт 33 сургалт семинарыг зохион байгуулсан байна.

ЦХМ-ын үндэсний товчооны www.cdm-mongolia.com вэб хуудсанд бүртгүүлэх

http://cdm-mongolia.com/

Getting Started Latest Headlines Customize Links

Эрдэс баялаг эрчим хүчний яам

SEARCH

55%

Эх хуудас | ТТА | Харилцах | Хөтөч

CDM National Bureau

ЦХМ-ын Үндэсний Товчоо ЦХМ-ын тухай Төслүүд Хууль тогтоомж Сургалтын материал Холбоос хайх...

Нэвтрэх

Хэрэглэгчийн нэр

Нүүц үг

☐ Намайг сана

Нэвтрэх

Нүүц үг мартсан уу?
Хэрэглэгчийн нэрээ мартсан уу?
Бүртгэлгүй юу? Бүртгэл үүсгэх

Бүртгэл үүсгэх

Статистик

Удахгүй болох үйл явдал

Вэбийн статистик

Гийшүүд : 642
Мэдээлэл : 84
Вэб холбоос : 35
Мэдээллийг Үзсэн Тоо : 63953

Мэдээ мэдээлэл Мэндчилгээ Маягтууд Зарлал

ЦХМ-ын төсөлд батламж бичиг олгох журам, шалгуур үзүүлэлт шинэчлэгдлээ!!!

БОАЖ-ын сайдын 2011 оны 6 сарын 28-ны А-219 -р тушаалаар ЦХМ-ын төсөлд батламж бичиг олгох журам, төсөл үнэлэх тогтвортой хөгжлийн шалгуур үзүүлэлтүүд шинэчлэгдэн батлагдлаа. 2011 оны 6 сарын 28-наас хойш батламж болон зөвшөөрлийн бичиг авахаар төсөл өргөн мэдүүлж буй төсөл боловсруулагч нар уг шинэ журмыг мөрдөх шаардлагатай болохыг анхаарна уу. Төсөл өргөн мэдүүлэх үйл явцыг нээлттэй, ил тод болгох үүднээс веб хуудасны холбогдох хэсгүүдэд өөрчлөлт оруулах бөгөөд та төслөө ойрын үед өргөн мэдүүлэхээр төлөвлөж байгаа бол ЦХМ-ын үндэсний товчоонд хандан шинэ журмын дагуу

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа

Утас:	320402
Гар утас:	99172807
Email:	info@cdm-mongolia.com cdm.bureau@gmail.com undarmaa@cdm-mongolia.com
Website:	www.cdm-mongolia.com

